

Revisionsrapport - Velfärdsteknik - en granskning av äldreomsorg

Begäran om yttrande från stadsrevisionen, revisorsgrupp 1
Svarstid den 30 september 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Som yttrande över stadsrevisionens rapport hänvisas till vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Torun Boucher

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har överlämnat revisionsrapporten Velfärdsteknik - en granskning av äldreomsorg till bland annat kommunstyrelsen för yttrande. Stadsrevisionen har granskat hur staden arbetar med velfärdsteknik inom äldreomsorgen och om tekniken bidrar till en långsiktig hållbar personalförsörjning. Granskningen omfattar äldrenämnden, kommunstyrelsen, Farsta stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd samt Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret anser att socialnämnden och äldrenämnden inför väl avvägda arbetssätt som kommer att gynna styrningen och införandet av velfärdsteknik inom stadens verksamheter utan att ytterligare öka mängden styrdokument, strategier och rutiner som inte bidrar till ökad effektivitet och genomförandekraft.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag välkomnar stadsrevisionens granskning av äldreomsorgens arbete med velfärdsteknik. Velfärdsteknik kan bidra till ökad kvalitet, trygghet och självständighet för äldre och vara ett viktigt stöd för medarbetarna. Men tekniken ska inte ersätta personal eller användas som ett sätt att minska bemanningen. En god äldreomsorg bygger på mänskliga möten och närvarande personal.

Det är därför viktigt att införandet utgår från verksamheternas faktiska behov och från vad som skapar nytta för äldre och medarbetare. Samtidigt behöver staden ha en tydlig och sammanhållen styrning så att välfärdsteknik införs där den gör verklig skillnad. Det pågående arbetet med en gemensam styrning och prioritering av digitalisering och välfärdsteknik ger goda förutsättningar för detta.

I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Stockholm den 26 augusti 2026

Torun Boucher

Bilaga

Revisionsrapport - Välfärdsteknik - en granskning av äldreomsorg, dnr KS
2026/646-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Välfärdsteknik kan bidra till en god vård och omsorg för äldre. Stadsrevisionen har därför granskat hur välfärdsteknik används som ett strategiskt verktyg för att kompetensförsörja äldreomsorgen. Granskningen som genomförts har omfattat äldrenämnden, kommunstyrelsen, Farsta stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd samt Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Den genomförda granskningen visar att få tekniska lösningar har införts eller prövats i verksamheterna och att Stockholms stad ligger efter flera andra kommuner gällande användningen av välfärdsteknik. Därutöver visar granskningen att det saknas en tydlig och långsiktig inriktning för stadens arbete med välfärdsteknik. Det framgår inte vilken ambitionsnivå staden har för utvecklingen och användningen av välfärdsteknik inom socialtjänsten. Kommunstyrelsen har, inom sitt ansvar att leda, samordna och följa upp verksamheten, en viktig roll i att skapa förutsättningar för en strategisk utveckling av välfärdsteknik. Inom ramen för sitt uppdrag och sin uppsiktsplikt behöver kommunstyrelsen säkerställa att verksamheterna kan ta tillvara de möjligheter som välfärdsteknik erbjuder.

Således bedömer stadsrevisionen att kommunstyrelsen behöver säkerställa en tydlig vision och ambitionsnivå för hur välfärdsteknik ska bidra till ett mer effektivt resursutnyttjande inom äldreomsorgen. Äldrenämnden behöver samtidigt ta en mer aktiv roll i att driva och stödja utvecklingen inom området.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 16 juni 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar stadsrevisionens uppfattning om att en fortsatt implementering av välfärdsteknik är önskvärd inom stadens äldreomsorg. Även om en nyligen publicerad forskningsrapport inte kunnat visa på minskade (personal)kostnader vid ökad användning av välfärdsteknik inom äldreomsorg¹ finns anledning att tro att välfärdsteknik kan bidra till ökad kvalitet i verksamheten.

Stockholms stad har ett antal stadsövergripande styrdokument som rör inriktning och metoder för stadens digitalisering. Stadens kvalitetsprogram (KS 2021/866) är beslutat av kommunfullmäktige och till det finns ett antal tillämpningsanvisningar beslutade på delegation av stadsdirektören. Denna styrning kompletteras med den styrning som sker årligen via budget. Bland styrdokumenten finns en

¹ SNS Analys 117, juni 2026, Välfärdsteknik i äldreomsorgen: spår av ökad effektivitet?, Lina Maria Ellegård och Lovisa Persson

tillämpningsanvisning om pm3 (KS 2021/1239) som är stadens modell för styrning och samverkan för arbete med underhåll och utveckling av it-tjänster och deras verksamhetskomponenter. Staden har också metodstöd för att driva projekt och hantera systemutveckling, tex Lilla ratten och u-guide. Dessa modeller och metodstöd kan tillämpas på olika typer av it-stöd inklusive välfärdsteknik.

De senaste åren har facknämnderna fått en allt tydligare roll som samordnande i digitaliseringsfrågor för att underlätta för stadsdelsnämnderna. Socialnämnden och äldre- och socialnämnden har tagit fasta på beslutade modeller och utvecklar för närvarande en sammanhållen portföljstyrning för digitalisering, it och välfärdsteknik inom socialtjänsten och äldreomsorgen.

Stadsledningskontoret ser goda möjligheter att styra och inrikta införandet av välfärdsteknik inom ramen för den samlade styrning som beskrivs ovan.

Stadsrevisionen har tidigare påtalat (revisionsrapport nr 7/2022 om stadens integrerade ledningssystem) att styrningen av staden försvåras av den stora mängd styrsignaler som ges i budget och att det utöver budget tillkommer andra styrdokument såsom program och strategier. Det konstateras att ”när styrsignalerna är så omfattande finns risk för att styrningen försvagas...”.

Stadsledningskontoret anser att socialnämnden och äldre- och socialnämnden inför väl avvägda arbetssätt som kommer att gynna styrningen och införandet av välfärdsteknik inom stadens verksamheter utan att ytterligare öka mängden styrdokument, strategier och rutiner som inte bidrar till ökad effektivitet och genomförandekraft. Portföljarbetet inriktas på att identifiera verksamhetsbehoven inom bland annat stadsdelsnämndernas verksamhet och prioritera utifrån dessa, helt i enlighet med modellen pm3.

Stadsrevisionens rapport utgår från premissen att välfärdsteknik ska bidra till personalförsörjningen medan portföljarbetet utgår från att verksamheterna själva ska bedöma vilka utmaningar som bör lösas med stöd av digital teknik.

Stadsledningskontoret deltar i portföljarbetet, bland annat i den strategiska styrgruppen, och kan via den fånga upp de behov som behöver hanteras i stadens gemensamma avtal och tjänster.

I stället för att ta fram stadsövergripande mål och inriktningar för digitaliseringen inom varje verksamhetsområde utgår staden från gemensamma inriktningar på central nivå. Dessa operationaliseras och anpassas därefter inom respektive objekt och portfölj, exempelvis inom socialtjänsten och äldreomsorgen. Stadsledningskontoret anser att detta arbetssätt ligger väl i linje med behovet av en effektiv styrning inriktad på verksamheternas behov och att det skapar förutsättningar för en ökad införandetakt.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.